

KIURUVEDEN
TYÖVÄEN
OSUUSKAUPPA
r.l.

1947

LAISKUUS POIS.

Joka asiassa se aiheuttaa korjaamatonta vahinkoa. Ja nykyään erikoisesti rahojen laiskana säilyttäminen. Markkoja ei saa jättää yksin laatikon nurkkaan lojumaan. Niiden on parasta olla toisten joukossa säästökassassa, missä ne kasvavat ilmaista korkoa, synnyttävät uusia työtilaisuuksia, edullisia kauppoja y.m. hyödyksi omistajalleen ja koko yhteiskunnalle.

»Tonnin tempauksella» puhalletaan laiskuus tiehensä — rikastumista estämästä.

Kiuruveden Työv. Osuuskauppa r.l.

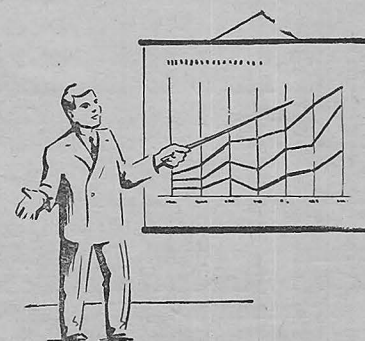
KIURUVEDEN TYÖVÄEN
OSUUSKAUPPA R.L.

Toiminta- ja tilikertomus

40. TOIMINTAVUODELTA
1947

Kuopiossa 1948. Savon Kansan Kirjapaino Oy.

Taloudellinen kehitys v. 1947.

Maamme taloudellisesta kehityksestä kuluneena vuonna voidaan merkitä aikakirjoihin jo eräitä varsin myönteisiäkin piirteitä. Välirauhan solmimisen aikaan arvioitiin, että vuoden 1947 jälkeen olisivat suurimmat taloudelliset vaikeudet maassamme ohitse. Lähinnä ulkopuolisista olosuhteista johtuen nämä toiveet eivät kuitenkaan voineet täydellisesti toteutua, vaikka huomattavaa tilanteen parantumista onkin todettavissa. Helmikuussa allekirjoitettu ja elokuussa ratifioitu rauhansopimus palautti maallemme valtiollisen riippumattomuuden, ja samalla se oli omiaan vahvistamaan myös taloudellista asemaamme kansainvälisesti.

Kertomusvuoden aikana tapahtuneen taloudellisen kehityksen tiliinpäätöstä voidaan todella pitää tyydyttävänä. Vaikuttavana tekijänä on tällöin mainittava teollisuutemme erinomainen venyminen. Vientiteollisuutemme tärkeintä raaka-ainetta, puuta, saatiin tuotantolaitosten käytettäväksi hyvin tyydyttävästi, sillä metsänhakuut ja puutavaran ajot sujuivat kohtalaisesti. Sen sijaan vesistöjen veden vähyys haittasi uittoja melkoisesti. Ulkomailta tuotavien raaka-aineiden saanti oli valuutta- ym. esteiden vuoksi edelleenkin hyvin vaikeata, mikä tuotti erityisesti haittaa kotimarkkinateollisuuden toiminnalle. Teollisuuslaitosten koneistoja ja laitteita on jouduttu käyttämään viimeksi kuluneina vuosina säälimättömästi, eikä vielä-kään ole saatu mahdollisuuksia suorittaa riittäviä uudistuksia. Voimatalous on tuottanut teollisuudelle, kuten

myös siviilikulutukselle, runsaasti huolta ja samalla toiminnan rajoituksia. Poikkeuksellisen kuivuuden aiheuttamasta veden vähyydestä vesistöissä on ollut seurauksena eräiden teollisuuslaitosten, mm. puuhiomoiden toiminnan keskeyttäminen kokonaan sekä voiman käytön radikaalin rajoittaminen muilta, mikä tietysti on merkinnyt tuotannon supistumista vastaavasti. Kaikesta huolimatta teollisuuden tuotannon volyymi (määrä) suureni aina vuoden kolmannelle neljännekselle asti, jolloin kotimarkkinateollisuuden tuotannon volyymi-indeksi oli 118, vientiteollisuuden 77 ja koko teollisuuden 100, kun vuoden 1935 taso merkitään 100:lla. Koko teollisuuden tuotannon määrä oli siis jo vuoden 1935 tasolla, mutta vientiteollisuus oli vielä keskitasoa heikompi. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna tuotanto lisääntyi noin 10 %.

Toisen pääelinkeinomme, maatalouden, tulokset olivat loppukesän ankarasta kuivuudesta huolimatta kokonaisuudessaan niin ikään tyydyttävät. Sadon suuruuteen vaikuttivat erityisen edullisesti ne suuret väkilannoitemäärät, joita vuoden kuluessa tuotettiin maahan ja jotka osittain ylittivät rauhanaikaisen käytön. Niinpä typpilannoitteita tuotiin 63.000 tonnia (vastaa n. 10.000 tonnia puhdasta tyyppiä), fosforilannoitteita 268.500 tonnia (vastaa 62.000 tonnia liukenevaa fosforihappoa) ja kalilannoitteita 70.000 tonnia (vastaa 28.000 tonnia puhdasta kalia). Vuosina 1937—39 tuotiin typpilannoitteita keskimäärin 56.800 tonnia (vastaa 8.100 tonnia puhdasta tyyppiä), fosforilannoitteita 168.000 tonnia (vastaa 33.600 tonnia fosforihappoa) ja kalilannoitteita 31.000 tonnia (vastaa 12.400 tonnia puhdasta kalia). Myöskin eräiden kasvilajien viljelysalat lisääntyivät tuntuvasti. Niinpä sokerijuurikkaan, perunan ja kauran viljelysalat lisääntyivät 49, 15 ja 9 %. Leipäviljan sato oli 63.000 tonnia suurempi kuin edellisenä vuonna — se nousi noin 536.000 tonniin — ja kaurasato 70.000 tonnia suurempi, määrältään 404.000 tonnia. Perunan sato oli 1.092.000 tonnia, mikä oli 200.000 tonnia enemmän kuin edellisenä vuonna. Huoltotilanteeseen vähemmän vaikuttavat juurikasvien sadot olivat heikommat kuin edellisenä vuonna, mutta sen sijaan

kotieläinruokinnan kannalta tärkeimmän tavoitteen, kylvöheinän, sato väheni virallisten satoarvioiden mukaan vajaan 17 %. Korsirehutilanne on tämän vuoksi suuressa osassa maata heikko. Satovuonna 1946/47 yleiseen kulutukseen luovutettu tuotemäärä lasketaan 2.000—2.100 milj. luovutusyksiköksi, josta leipäviljaa n. 140.000 tonnia, mikä ylittää asetetun tavoitteen 500—600 milj. yksiköllä. Lihan vapauttaminen säännöstelystä sai aikaan voimakkaan lisäyksen sen tuotannossa, mutta samalla sen hinnat nousivat erittäin korkeiksi.

Tuotannon suotuisasta kehityksestä johtuu, että maamme ulkomaankaupassa saavutettiin vuonna 1947 hyviä tuloksia. Ennakkotietojen mukaan viime vuoden kokonaiskauppavaihto oli 92.099 mmk ns. saksalaissaatavat mukaanluettuina, ja se oli 95 % suurempi edellisen vuoden vaihtoa. Vienti oli 45.211 mmk ja tuonti 46.838 mmk, joten tuontienemmyys oli 1.677 mmk. Kun siihen on laskettava lisäksi suoritukset saksalaissaatavista, jää kauppataseen vajaukseksi 3.705 mmk. Ulkopuolella kauppavaihdon on lisäksi ollut sotakorvausvientiä 10.407 mmk:n arvosta. Ennakoarvion mukaan viime vuoden tuonti oli 93 % ja vienti 62 % vuoden 1935 määristä. Ulkomaankaupan tavaramäärät kasvoivat edellisen vuoden määristä viennin osalta kolmanneksen ja tuonnin osalta noin neljä viidenestä. Kun talousneuvosto oli arvioinut vapaan viennin voivan nousta parhaassakin tapauksessa vain 30 miljardiin markkaan, ylitettiin nämä varovaiset laskelmat reippaasti. Markkinasuhdanteet ovat myös olleet viennillemme erittäin edulliset sillä vientihintaindeksi kohosi marraskuun loppuun mennessä n. 46 %.

Kauppalaivastomme kärsi sodan aikana suuria menetyksiä. Kun yli 500 bruttotonnin kantoisia aluksia oli kauppalaivastossamme ennen sotaa 284 alusta, vetomäärältään 539.000 bruttotonnia, oli niiden luku sodan loputtua 124 ja kantavuus 218.000 bruttotonnia. Viime vuoden päättyessä menetyksiä oli saatu korvatuksi jo niin paljon, että alusten luku oli 193 ja niiden kantavuus n. 428.000 bruttorekisteritonnia eli 73 % sodanedellisestä määrästä.

Kotimaiset rahamarkkinat ovat, lukuunottamatta

lyhyttä väliaikaa kolmannella neljänneksellä, jatkuvasti kiristyneet. Elinkeinotoiminnan vilkastuessa sekä palkkain ja hintain noustessa liike-elämän luontontarve on kasvanut nopeasti. Siitä runsaasta ostovoimamäärästä, joka virtaa yleisölle, vain perin pieni osa tulee rahalaitoksiin talletuksina ja säästöinä. Niin ollen rahalaitokset eivät ole voineet tyydyttää kasvavaa luontontarvetta, vaan jännitys rahan tarjonnan ja kysynnän välillä on voimakkaasti kiristynyt. Seurauksena tästä korkokanta on osoittanut pitkin vuotta kohoamisen oireita. Suomen Pankki koroitti jo 5. päivänä kesäkuuta alimman diskonttokorkonsa 4 %:sta 4,5 %:iin ja jouluk. 13. pnä edelleen 5,5 %. Myöskin liikepankit ovat vastaavasti nostaneet antolainauskorkojaan, ja vuoden 1948 alusta päätettiin nostaa myös talletuskorko liikepankeissa 3,5 %:sta 4 %:iin ja muissa 4 %:sta 4,5 %:iin.

Hintojen kehitys on kulkenut voimakkaan nousun merkeissä huolimatta hintaviranomaisten pyrkimyksistä ehkäistä sitä. Niinpä tukkuhintaindeksi nousi vuoden kuluessa 39 % ja elinkustannusindeksi 54 %. Markan arvo onkin viime vuoden kuluessa huonontunut huolestuttavasti, ja nähtäväksi jää, kuinka paljon siitä voidaan pelastaa. Valitettavinta tässä inflaatiokehityksessä on, että sen aiheuttamat tuhot kohdistuvat raskaimmin vähävaraisimpaan, mutta samalla uutterimpaan kansanosaamme, jolla ei ole reaaliomaisuuksia turvanaan.

Rinnan hintojen kanssa ovat tietysti myös palkat kohonneet työmarkkinoilla vallitsevan epävarmuuden johdosta. Työtaisteluita sattui varsin lukuisasti. Teollisuudessa työskentelevien miesten palkkatason on arvioitu nousseen vuoden kuluessa keskimäärin 50 % ja naisten yli 60 %.

Inflaatiokehitys löi leimansa myös valtiotalouteen. Tarkkoja numerotietoja sen tilasta ei vielä ole käytettävissä, mutta ennakkotietojen mukaan valtion velka kasvoi vuoden aikana 105 miljardista markasta n. 117 miljardiin. Setelirahoituksella jouduttiin peittämään vain noin 50 mmk:n menot, ja valtion vekseliluotonkin kasvu oli aivan vähäpätöinen.

1. Osuuskuntamme toiminta.

Kulunut vuosi oli osuuskauppamme toiminnassa juhlatvuosi. Lokakuun 24 p:nä 1907 aloitettiin osuuskaupan liiketoiminta Kiuruveden Työväenyhdistykseltä vuokratussa huoneistossa. Perustava kokous oli pidetty heinäkuun 21 päivänä, jolloin Pellervo-Seuran edustaja selosti asiaa mukana oleville ja elokuun 3 päivänä 1907 allekirjoittivat 25 perustajajäsentä perustamiskirjan. Tästä alkoi osuuskaupan vaiherikas toiminta ja on nyt kestänyt 40 vuoden tuulet ja tuiskut.

Parin aikaisemman vuoden toiminnalle ominainen voimakas eteenpäin meno jatkui osuuskauppamme liiketoiminnassa kuluneena vuotenakin. Työolot olivat erittäin suotuisat paikkakunnalla ja myöskin satotulokset muodostuivat sikäli kohtalaisiksi, että maanviljelijäväestö pystyi suorittamaan viljelyksillään perusparannuksia lisäten näin työtilaisuuksia.

Tavaratilanne ei vielä kuluneen vuoden aikana voinut sanottavammin parantua. Tosin lihan vapautuminen säännöstelystä paransi ruokatilannetta, joskin hintojen korkea taso asetti rajoituksia lihatavaran käytölle. Jalkinetilanne on voinut nahkan vaihdon ansiosta huomattavasti parantua varsinkin maanviljelijäväestön keskuudessa, mutta muuten jalkineiden saanti on vielä ollut vaikeata. Kangas- ja trikootavarat ovat edelleen perin pienten jako-osuuksien takia puuttuneet melko kokonaan meidän liikkeestämme, emmekä näin ollen ole voineet palvella asiakaskuntaamme niinkuin olisimme toivoneet ja pyrkimyksemme olisi ollut. Rakennustarviketilanne on ollut edelleen myös hyvin vaikea. Tärkeimpiä tarvikkeita

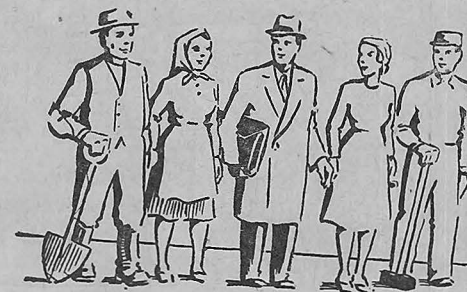
kuten lankanauloja, valutavaraa ja sementtiä ei ole voitu saada lähimainkaan riittävää määrää, samaa on sanottava myös ikkunalasista. Vain Maanviljelysseuran Asutustoimikunnan luvilla on voitu toimittaa n.s. "K-nauloja" riittävästi viime syksystä lähtien.

Tavarain kuljetus on saatu hoidetuksi tyydyttävästi. Osuuskaupallamme on ollut käytettävissä v:n 1946 syksyllä hankittu Citroen kuorma-auto ja v:n 1939 mallinen Ford kuorma-auto. Kiireisimpinä ajokausina on lisäksi käytetty vieraita kuorma-autoja tarpeen mukaan. Myymälöiden tavaransaannin varmistamiseksi tarvitaan liikkeellemme toinen uusi ajoneuvo nyt alkavaksi vuodeksi.

Viime vuoden toimintaa tarkastellessa voimme pitää kulunutta vuotta 40-vuotisen toiminnan juhluvuodeksi arvoansa vastaavana. Huolimatta siitä, että kahden edellisen vuoden myynnin lisäys oli poikkeuksellisen suuri, tuli kuluneena vuotenakin vielä rahan arvon vaikutusta runsaampi lisäys liikevaihdossa. Kun hintataso kohosi 20,26 % ja osuuskauppojen keskimääräinen lisäys myynnissä koko maassa 43,6 % oli meidän osuuskaupparamme myyminenlisäys edelliseen vuoteen verrattuna 47,71 %, kohoten ensimmäisen kerran yli 100 miljoonan markan. Lisääntyneiden tarvikevälitysten takia ovat käytettävissämme olevat varastotilat osoittautuneet nyt jo kiusallisen ahtaiksi. Kun nyt olemme saaneet runsaammin väkilannoitteita ja myös väkirehuja, ei meillä enää olekaan ollut mahdollisuutta näiden tarvikkeiden varastointiin. Ne on pitänyt ajaa suoraan vaunuista myymälöille ja eräissä tapauksissa pienentää tilauksia pienten varastotilojen takia. Tämä voi muodostua liikkeen kehitykselle pahaksi jarruksi, ellei varastotiloja saada pian tarpeen mukaisesti suurennetuiksi.

Osuuskaupparamme toiminnan voimistuminen todistaakin jatkuvaa luottamuksen lisääntymistä liikettämme kohtaan ja voimistumiseen meillä on entistä suuremmat mahdollisuudet silloin kun vaikeasti saatavia tarvikkeita saadaan myöskin meidän kauttamme riittävästi kaikille jaettavaksi.

Seuraavassa esittelemme lähemmin osuuskaupparamme kehitystä kuluneena vuotena.

2. JÄSENISTÖ.

Vuoden 1946 aikana saavutettiin jäsenten lisääntymisessä uusi ennätys, mutta se ei jäänyt pitkäaikaiseksi, sillä kuluneen juhluvuoden jäsenlisäys oli vieläkin suurempi. Uusia jäseniä liittyi osuuskuntaamme vuoden aikana 920. Kun entisiä erosi muuton takia 20 ja kuoli 17 jäi jäsenten lisäykseksi 883. Yhteinen jäsenten lukumäärä kohosi 3.417 ja jakaantuu ammattitilaston mukaan seuraavalla tavalla:

	Miehiä	Naisia	Yht.
Tilallisia ja its. til. vuokraajia	704	143	847
Pientilallisia	751	339	1.090
Maanviljelystyöväkeä	809	228	1.037
Virkamiehiä	26	7	33
Liike- ja konttorityöntekijöitä	168	103	271
Teollisuustyöväkeä	103	28	131
Ryhmäjäseniä	—	—	8
Yhteensä	2.569	848	3.417

Sääntöjen mukaan on jäsenten itsensä huolehdittava osuusmaksujensa säännöllisestä suorittamisesta. Edellisen vuoden päättyessä oli osuusmaksunsa laiminlyöneiden luku 470 ja nyt vuoden vaihteessa oli heitä 431. Olisi toivottavaa, että kaikki osuuskuntamme jäsenet huolehtisivat osuusmaksunsa suorituksen täyteen määräänsä, kun se maksu on kuitenkin niin vähäinen ja siitä saa koron kuten pankkitalletuksesta aina vuosittain.

3. LIIKETOIMINTA.

Toimipaikat.

Kuluneen vuoden aikana avattiin liikkeellemme yksi uusi myymälä, nimittäin myymälä n:o 19 Honkarannan kylässä Jatkolan talossa. Vuoden kuluessa esitettiin liikkeellemme useita myymälän avaamistoiivomuksia, mutta huoneiston puuttumisen takia ei näitä toivomuksia voitu toteuttaa.

Vuoden päättyessä olivat toiminnassa seuraavat toimipaikat:

Kiuruveden kunnassa

- 16 sekataavaramyymälää
- 1 ruokataavaramyymälä
- 1 maitomyymälä
- 1 jalkinemyymälä
- 1 ravintola
- 1 leipomo
- 1 keskusvarasto ja
- 1 jakamo

Pielaveden kunnassa

- 1 työmaaruokala ja
- 1 jakamo sekä

Pyhäjärven Ol. kunnassa

- 3 sekataavaramyymälää
- 28 toimipaikkaa yhteensä.

Uusien myymälöiden avaamista silmälläpitäen on liikkeelle ostettu tontit Rapakkojen ja Sulkavanjärven kylästä.

Liikevaihto.

Liikevaihto lisääntyi kuluneenakin vuotena ilahduttavan runsaasti. Sen nousuun on luonnollisesti vaikuttanut hintojen kohoaminen, mutta myös tavaran vaihto on edelleen kasvanut. Jos seuraamme myyntinumeroita vuodesta 1944 alkaen, on niissä selvä kuva hintojen voimakkaasta kasvusta, mutta myös osuuskunnan toiminnan voimistumisesta. Liikevaihto v. 1944 oli 15,2 milj., v. 1945 35,6 milj., v. 1946 75,6 milj. ja viime vuotena 111.649.248:10. Myyntinilisäys oli edelliseen vuoteen verrattuna 47,71 % ja teki rahassa 36.060.918:95.

Eri kuukausien osalle jakaantui myynti seuraavalla tavalla:

Kuukausi	v. 1947	v. 1946	Eroitus
Tammikuu ..	4.506.975:68	3.773.706:70	733.268:98
Helmikuu ...	5.002.074:55	3.895.174:87	1.106.899:68
Maaliskuu ...	6.437.440:10	4.917.529:02	1.519.911:08
Huhtikuu ...	8.072.062:20	7.028.371:08	1.043.691:12
Toukokuu ...	8.339.057:05	6.926.934:02	1.412.122:43
Kesäkuu	8.185.898:35	5.848.314:60	2.337.583:75
Heinäkuu ...	8.104.441:09	5.737.342:26	2.367.098:83
Elokuu	9.567.036:22	6.519.298:17	3.047.738:05
Syyskuu	13.448.230:91	7.102.801:40	6.345.429:51
Lokakuu	11.303.972:56	7.134.910:—	4.169.062:56
Marraskuu ..	10.452.022:47	6.526.342:95	3.925.679:52
Joulukuu	18.230.036:92	10.177.603:48	8.052.433:44
Yht.	111.649.248:10	75.588.329:15	36.060.918:95

Sekataavaramyymälöiden yhteinen liikevaihto oli mk 73.790.525:95 lisääntyen 29,23 %, lihamyymälän mk 10.542.094:05 lisääntyen 169,3 %, maitomyymälän mk 1.353.829:25 lisääntyen 10,45 %, jalkinemyymälän mk 6.131.931:50 lisääntyen 39,37 %, ravitsemisliikkeiden mk

4.890.169:15 lisääntyen 2,31 % ja keskusvaraston tukku-myynti 14.940.698:20 lisääntyen 258,33 %.

Toimialueemme eri kunnissa oli liikevaihdon osuus seuraava:

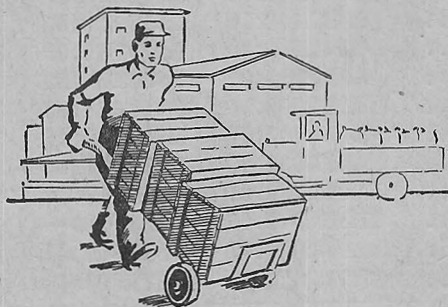
Kiuruvedellä	98.396.305:43
Pyhäjärvellä Ol.	10.524.786:17
Pielavedellä	2.728.156:50

Yht. 111.649.248:10

Kysytyimpien tarvikkeiden saannin jatkuvasti pysyessä vaikeana, jopa entisestään vaikeutuneempana, ei myymälöillä ole ollut mahdollisuutta lisätä myyntiään omavaraisemmilla alueilla läheskään rauhanajan mahdollisuuksia vastaavaksi.

Tuotanto.

Ainut tuotantolaitoksemme on pieni leipomo. Sen tuotanto kuluneena vuotena oli 900.847:61 lisääntyen 7,03 %. Leipomon tuotantoa haittaa edelleen viljatuotteiden säännöstely estäen erikoisesti vehnätuotteiden runsaamman valmistuksen.

4. TAVARAIN HANKINTA.

Hankintatoiminta.

Koko maassa vallinnut tarvikepula on vaikeuttanut kovasti hankintatoimintaa. Säännöstelty ruokatarvikkeet on voitu hankkia, joskin niidenkin toimituksissa on tapah-

tunut viipymisiä. On ollut kuitenkin ilahduttavaa vuoden aikana tapahtunut ruokatilanteen paraneminen. Liha ja sen tuotteet on vapautettu säännöstelystä, kahvia on voitu jakaa kolmesti ja sokeriannoksia on myös suurennettu. Jalkineiden saanti on pysynyt vielä vaikeana, joskin niiden laatu on parantunut, kangas- ja trikootavarain saanti on meidän liikkeemme kohdalla ollut aivan vähäistä. Rakennustarvikkeiden saanti on vaikeutunut vielä edellisestä vuodesta jopa kotimaisten rakennuspahvienkin osalta. Valutavarat, lankanaulat, sementti, kalkki ja saranat sekä lukot ovat niinkään puuttuneet markkinoilta. Sen sijaan on saatu runsaammin väkilannoitteita ja väkirehuja. Myös maataloustuotteiden ostoa on voitu hyvin voimakkaasti lisätä kuluneen vuoden aikana, lisäksi suurimittainen marjakauppa viime vuotena ansaitsee oman lukunsa. Marjoja vältettiin kulutuskeskuksiin ja vähän ulkomaillekin yhteensä 200.000 kiloa.

Ostot tukkuliikkeistä on keskitetty omiin keskusliikkeisiin. Niinpä ostot OTK:lta tekivät 67,4 % kaikista ostoista, kun ostot KK:lta, toisilta sisarliikkeiltä ja OTKn tytäryhtiöiltä tekivät 3,1 % ja käteisostot paikkakunnalta 21,85 % jäi yksityisostoilta 8,2 %:n ostosuhde.

Rinnan voimakkaan maatalouden kehittymisen kanssa on osuuskauppamme maataloustuote ja -tarvikekauppa kehittynyt ilahduttavalla tavalla. Kun ostot suoraan tuottajilta v. 1946 olivat 6.455.270 mk olivat ne viime vuonna 20.218.183 mk. Myös maataloustarvikkeita välitettiin viime vuonna 2,8 milj. mk:n arvosta enemmän kuin edellisenä vuotena. Maataloustuotteiden osto lisääntyikin 166 % ja maataloustarvikkeiden 106,5 % edellisestä vuodesta.

Ostotilastoja.

Tavaraa ostettu seuraavasti:		
OTK:lta	63.409.046:61	67,4 %
OTK:n tytäryhtiöiltä	967.639:—	1,03 „
KK:lta	978.297:—	1,03 „
KK:n jäsenosuusliikkeiltä	456.281:95	0,49 „
Yksityisiltä	7.705.152:—	8,20 „
Käteisostot	20.561.927:52	21,85 „
Yhteensä mk	94.078.344:08	100,00 %

Maataloustuotteita hankittu seuraavalla tavalla:

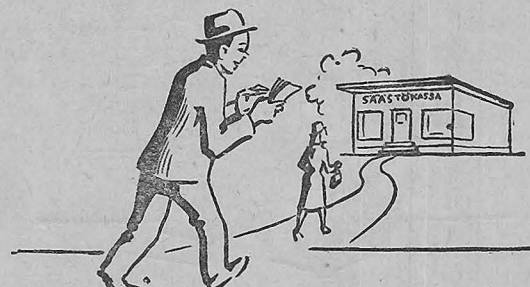
Suoraan tuottajilta	20.218.183:97
OTKn välityksellä	1.280.761:50
KKn jäsenosuuskaupoilta	29.449:—
Muilta myyjiltä	1.570.370:25
Yhteensä mk	23.098.764:72

Erilaisia maataloustarvikkeita on välitetty maanviljelijöille tukkuhintojen mukaan seuraavia määriä:

Maatalouskoneita ja niiden osia	1.244.728:12
Väkilannoitteita ja maatalouskalkkia	2.025.338:59
Väkirehuja ja rehusuolaa	310.398:75
Siementavaroita	1.849.899:25
Yhteensä mk	5.430.364:71

Kun marjojen keräilytoiminta ei aikaisempina vuosina ole ollut erikoisemmin tehokasta paikkakunnalla ja kuitenkin täällä on erinomaisia edellytyksiä sen voimakkaalle kehittymiselle, järjestettiin viime kesänä eri myymälöiden keskeinen puolukanostokilpailu. Hyvä marjasato ja innostunut työskentely keräilytoiminnan tehostamiseksi saattoikin ihmiset liikkeelle ja avasi heidän silmänsä näkemään miten kannattavaa marjojen kerääminenkin saattaa olla. Liikkeemme tilitti marjojen poimijoille n. 5 milj. mk lyhyenä poimintakautena ja on tämä osaltaan varmaan parantanut monen suuriperheisen perheen elinmahdollisuuksia. Toimipaikkojemme kesken suoritettussa jalossa kilvoittelussa suoriutui Koivujärven myymälä voittajaksi. Kymmenen parasta olivat seuraavat: 1) myym. 6 Koivujärvi 22.765 kg, 2) myym. 4 Rytty 21.665 kg, 3) Lihaosasto 19.799 kg, 4) myym. 8 Niinimäki 16.245 kg, 5) myym. 17 Luupujoki 13.576 kg, 6) myym. 9 Pyhäsalmi 12.705 kg, 7) Harjoisen jakamo 10.025 kg, 8) myym. 5 Remeskylä 9.313 kg, 9) myym. 15 Murtomäki 8775 kg ja 10) myym. 14 Kalliokylä 8.243 kg.

Laatikoiden loppuminen usein kesken ostokauden haittasi kovasti ostotoimintaa ja pienensi useiden myymälöiden ostonumeroita, kun emme osanneet mitenkään varautua näin suureen keräilytulokseen.

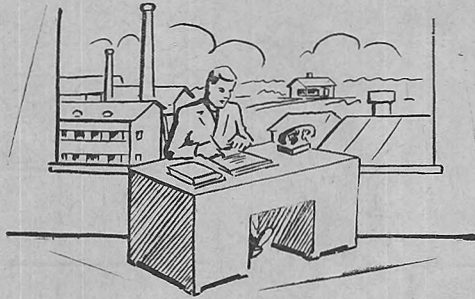

5. SÄÄSTÖKASSALIIKE.

Jäsenten talletusharrastus on kuluneen vuoden aikana ollut hieman parempi kuin edellisenä vuotena. Alkuvuodella talletukset lisääntyvät hieman, mutta kesäkuukausina vähenivät, joulukuussa tuli säästökassaan sikäli runsaasti talletuksia, että koko vuoden aikana talletusten määrä kohosi lähes 2 milj. markalla. Kun kaikissa myymälöissämme on nykyisin tilaisuus käyttää säästökassaa vaikka päivittäin, ei jäsenillämme olisi varaa pitää rahoja kotonaan vaan aina pitäisi tallettaa rahat säästökassamme korkoja kasvamaan ja pitää sitä "lompakkona". Tällöin ei olisi myöskään menetyksen vaaraa tulipalon sattuessa. Säästökassan kehitys kuluneena vuotena oli seuraava:

Talletukset 1. 1. 1947	6.215.355:75
Talletettu vuoden kuluessa	6.791.843:—
Liitetty korkoja pääomiin	270.336:89
Nostettu talletuksia	5.198.055:64
Talletukset lisääntyneet	1.593.787:36
Tallettajain saamiset 31. 12. 1947	8.079.480:—
Talletusten keskimäärä	4.511:15
Tallettajain lukumäärä	1.791

Talletuskorko oli vuoden aikana 4 %, vuoden vaihteessa se kohosi 4,5 %:iin ja kohoaa huhtikuun 1 päivänä 1948 6,5 %:iin. Valtioneuvoston määräämänä säästökassan tarkastajana toimii OTK.

6. KIINTEISTÖT JA IRTAIMISTOT.

Kiinteistöt.

Kiinteistöjen uusimista ei kuluneena vuotena voitu suorittaa siinä laajuudessa kuin olisi ollut tarpeellista. Vaikeutunut rakennustarviketilanne ja tarvikkeiden hintojen voimakas kohoaminen asettavat esteitä tällä hetkellä suurempien rakennustöiden suorituksille, eikä ole saatavissa tarpeellisia pitkäaikaisia lainoja rakennusten rahoitukseen, kun yhä kohoavat tavarain hinnat sitovat tarkkaan käytettävissä olevat pääomat.

Vuoden aikana ostettiin osuuskaupalle kaksi tonttia tulevia myymälätarpeita silmälläpitäen, nimittäin Lapinsalosta ja Sulkavanjärveltä, Jokikylän myymälälle rakennettiin ulkovarasto ja Kalliokylän myymälälle talousrakennus. Lisäksi hankittiin tulevia rakennussuunnitelmia silmälläpitäen rakennuspuutavaraa. Kiinteistöjen kirjanpitoarvo lisääntyi tilikaudella 563.800:30 ja oli vuoden päättyessä 5.631.536:—. Kiinteistöistä tehtiin tilinpäätöksessä 175.582:30 poisto. Omia rakennuskiinteistöjä on osuuskunnallamme tällä hetkellä 20 ja lisäksi tontteja 3 sekä Kariahon sorapalsta.

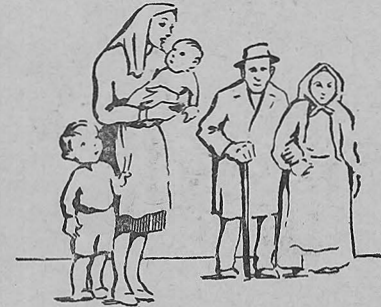
Irtaimistot.

Vähentyneen rakennustoiminnan takia ei irtaimistojen kirjanpitoarvo kuluneena vuotena paljoa voinut lisääntyä. Huomattavimmat lisääntymiset aiheutti Rytkyn uusitun

ja laajennetun myymälän uudelleen kalustaminen ja ravintolaan hankitun jäähdytyslaitoksen osto. Kalustoa lisättiin 389.466:40 arvosta ja siitä tehtiin 417.062:40 poisto. Vuoden päättyessä oli kaluston arvo 1.694.507:— vähentyen edellisestä vuodesta 27.596 markalla.

7. VAKUUTUKSET.

Kaikki osuuskunnan tavaravarastot, kalustot ja kiinteistöt on vakuutettu osuuskauppaliikkeemme omassa vakuutuslaitoksessa Palo-Kansassa nykyisiä arvoja vastaavilla määrillä. Vuoden kuluessa tapahtui pieni syttymistapaus öljylampun kaatuessa keskustoimitalon kellarissa aiheuttaen n. 12.000 markan vahingon. Tämän Palo-Kansa korvasi täysin. Mitään suurempia palovahinkoja ei liikkeesämme kuluneena vuotena onneksi sattunut.

8. SOSIAALINEN HUOLTO.

Jäsenet.

Hautausvakuutus oli kuluneen vuoden aikana 1.000 mk:n suuruinen kaikilla vakuutusehdot täyttäneillä jäsenillä. Edustajiston päätöksen mukaan kohosi vakuutusmäärä 2.000 markkaan vuoden 1948 alusta niille jäsenille, joiden ostomäärä palautettujen ostomerkkien mukaan oli vähintään 6.000:— suuruinen kuluneena vuotena ja niille, joiden ostot olivat alle 6.000 mutta yli 3.000 mk on vakuutus 1.000:— tämän vuoden ajan. Sen jälkeen jää voimaan

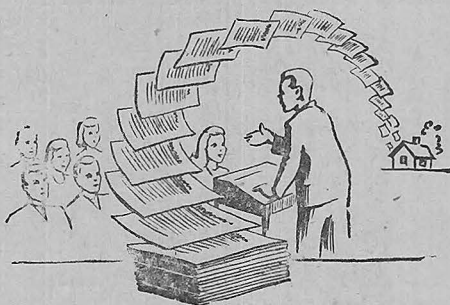
vain 2.000 mk:n vakuutus ja 6.000 mk:n vähin ostomäärä.

Kuluneena vuotena maksettiin 1.000 mk:n vakuutusmäärä 15 jäsenperheelle yhteensä mk 15.000:—.

Toimihenkilökunta.

Henkilökunta on lain määräämässä tapaturmavakuutuksessa sekä lisäksi työehtosopimuksen mukaisesti määritellyssä ryhmähenkivakuutuksessa oltuaan vähintään 3 vuotta liikkeen palveluksessa. Tämä vakuutus kohoaa palvelusvuosien perusteella perheittömille 5.000—20.000:— ja perheellisille 7.500—45 000 markkaan.

Tehtyjen työehtosopimusten ja valtiovallan määräysten mukaisesti on henkilökunnan palkkataso kohonnut vuoden aikana huomattavasti.

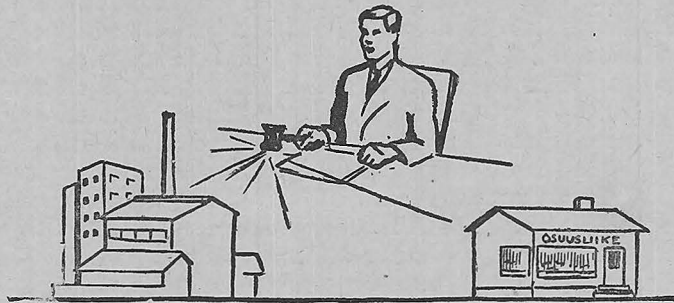
9. VALISTUSTOIMINTA.

Kuluneena 40-juhlavuotena kiinnitettiin tavallista runsaampaa huomiota valistustyöhön. Toukokuussa pidettiin 9 valistusjuhlaa eri myymälöiden toimialueella ja lisäksi äitienpäiväjuhla kunnalliskodissa. Tilaisuuksissa suoritettiin arvokas ja monipuolinen ohjelma, juhlapuhujana ol. maisteri Paavo Norri KKn valistusosastolta, muun ohjelman ollessa osuuskaupan oman henkilökunnan huolena. Näissä juhlissa kävi 2.400 kuulijaa. Honkarannan kansakoululla pidettiin tupaantuliaisjuhla myymälän avaamisen takia syyskuun 3 p:nä. Juhlissa oli läsnä 140 henkeä.

Varsinainen 40-vuotisjuhla pidettiin Kiuruveden kirkonkylässä syksyllä lokakuun 26 päivänä neljässä eri talossa viitenä tilaisuutena. Tällöin pääjuhlassa esiintyi juhlapuhujana KKn valistusosaston v.t. johtaja Eikka Mäkinen. Arvokkaan ja erittäin onnistuneen juhlan lopussa esittivät keskusjärjestöt, naapuriliikkeet ja toimialueen kunnat sekä eri laitokset juhlivalle osuuskaupallemme onnitte-lunsa. Päivän juhlista mainitun pääjuhlan lisäksi mainitakoon elokuvanäytäntö lapsille elokuvateatterissa, Kajaa-nin Työväen Näyttämön esittämä laulunäytelmä "Kalle Aaltosen morsian" ja tanssiaisat nuorisolle. Lisäksi oli kutsuvieraille järjestetty juhlapäivälliset omassa ravinto-lassa. Näissä viidessä eri tilaisuudessa oli mukana juhla-kansaa yhteensä 2.500 henkeä. Kirkonkylä ja omat toimi-talot olivat päivän tapauksen johdosta juhlaputettu ja saatettu kauniiseen juhla-asuun.

Kuluneena vuotena pidettiin aluekokoukset kaikissa myymälöissä ja tilattiin Kuluttajain Lehti sitä halunneille jäsenille liikkeen varoilla.

Toimihenkilöille kustannettiin KKn Osuuskauppakoulun kirjeelliset kurssit, tämän lisäksi on osuusliikkeen puolesta maksettu toimihenkilöille täysi palkka Osuuskauppakou-lussa Helsingissä suoritettujen kurssien ajalta. Kaikille myymäläin, varaston ja konttorin toimihenkilöille on tilattu vapaasti Työtoveri-lehti. Hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenille sekä kuhunkin myymälään on tilattu vapaasti Osuusliike-lehti. Kuluttajain Lehdessä on vuoden aikana julkaistu kolme omaa sivua.

10. HALLINTO.

Kulunut juhlavuosi oli sikäli historiallinen osuuskuntamme toiminnassa, että tällöin keväällä kahdessa päätäisessä kokouksessa päätettiin muuttaa sääntöjä niin, että osuuskuntakokouksen tilalle tuli jäsenten edustajisto. Kevätkokouksessa sekä ylimääräisessä kokouksessa oli läsnä 150 jäsentä ja käsiteltiin niissä 18 asiaa. Sääntöjen muutos päätettiin yksimielisesti.

Jäsenten edustajisto.

Osuuskunnan ensimmäiset jäsenten edustajiston vaalit toimitettiin kaikissa myymälöissä maaseudulla ja keskusmyymälässä Kiuruveden kirkonkylässä sunnuntaina marraskuun 30 päivänä 1947 kello 9—15 välisenä aikana. Keskusvaalilautakuntaan kuuluivat puheenjohtajana V. H. Kämäräinen, sihteerinä Elli Juntunen ja jäsenenä Eino Kangaskokko, Väinö Hiltunen, J. Fr. Eerikinharju ja Reino Honkanen. Varajäsenenä oli Vennu Tuovinen. Pakallisina vaalitoimikuntina toimivat myymälänhoitajat ja myymäläneuvoston jäsenet. Vaaleissa esiintyi kaksi vaaliliittoa ja lisäksi yksi lista vaaliliittojen ulkopuolella. Äänestyksen tulokset osoittivat vaaliliiton n:o 1 saaneen 847 ääntä, vaaliliiton n:o 2 saadessa 1.197 ääntä, ulkopuolella vaaliliittojen ollut lista sai 3 ääntä. Äänestys oli hyvin vilkasta, käsittäen 60,1 % jäsenluvusta, mikä äänestyshetkellä oli 3.401.

Liikkeen ensimmäiseen jäsenten edustajistoon tulivat valituiksi kolmivuotiskaudeksi 1947—1950 seuraavat jäsenet:

Vaaliliitosta n:o 1

Eerikinharju Fredrik, Kirkonkylä
 Pennanen J. A., Kalliokylä
 Ahonen Heikki, Kirkonkylä
 Saano Liisa, Kirkonkylä
 Väisänen Kalle, Ruutana
 Auvinen Paavo, Luupujoki
 Pellikka Job, Kirkonkylä
 Kärkkäinen Ville, Ryönänjoki
 Saastamoinen Emil, Remeskylä
 Tikkanen Armas, Honkaranta
 Huttunen Antti, Kalliokylä
 Mäki Hannes, Koivujärvi

Vaaliliitosta n:o 2

Kämäräinen V. H., Kirkonkylä
 Leskinen D. A., Rytty
 Kattainen Juho, Kirkonkylä
 Tabell Aatu, Rytty
 Marjoniemi Akseli, Herukka
 Toimi Eino, Kirkonkylä
 Saastamoinen M. E., Kalliokylä
 Jaatinen Mikko, Lehtokaarre
 Kärkkäinen Artturi, Hautakylä
 Knuutinen Eino, Honkaranta
 Hyvönen Paavo, Ruutana
 Kauranen J. P., Niemiskylä
 Kärkkäinen Pekka, Aittojärvi
 Tikkanen Paavo, Koivujärvi
 Tossavainen Pekka, Koivujärvi
 Lappalainen Uno, Lapinsalo
 Kinnunen Kauko, Niinimäki
 Lappalainen Alfred, Herukkamäki

Edustajisto kokoontui varsinaiseen syyskokoukseen ensimmäisen kerran joulukuun 18 päivänä 1947 ja käsiteli tällöin 11 asiaa.

Hallintoneuvosto.

Osuuskuntakokousten valitsemana hallintoneuvostossa toimivat vuoden 1947 aikana seuraavat jäsenet:

Alfred Ruotsalainen, Rytky
Pekka Tossavainen, Koivujärvi
Pekka Tikka, Rannankylä
Matti Manninen, Niinimäki
Emil Ruotsalainen, Ryönänjoki
Pekka Kärkkäinen, Aittojärvi
Emil Saastamoinen, Remeskylä
Väinö Hiltunen, Niemiskylä
Tauno Kärkkäinen, Ruutana

sekä varajäseninä

Josef Vidgren, Pyhäsalmi
Kalle Korhonen, Murtomäki ja
Eino Aittokoski, Jokikylä.

Puheenjohtajana toimi Emil Ruotsalainen Ryönänjoelta.

Jäsenten edustajisto valitsi syyskokouksessaan uusien sääntöjen mukaisesti hallintoneuvostoon 12 jäsentä tulevaksi kaksivuotiskaudeksi. Tähän tulivat seuraavat jäsenet:

V. H. Kämäräinen, Haaparanta,
Nestor Laaksorinne, Remeskylä
Pekka Kärkkäinen, Aittojärvi
Emil Ruotsalainen, Ryönänjoki
Erkki Bergqvist, Rytky
Josef Vidgren, Pyhäsalmi
Mikko Jaatinen, Lehtokaarre
Kalle Korhonen, Turhala
Väinö Hiltunen, Niemiskylä
Antti Juntunen, Kiuruvesi kk.
Oskar Venetpalo, Kalliokylä
Alfred Partanen, Luupujoki.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii V. H. Kämäräinen, varapuheenjohtajana Nestor Laaksorinne ja sihteerinä johtokunnan sihteeri tarkastaja Vennu Tuovinen.

Kuluneen vuoden aikana kokoontui hallintoneuvosto neljä kertaa ja käsitteli kokouksissaan 54 asiaa.

Johtokunta.

Johtokuntaan kuuluivat viime vuotena itseoikeutetun puheenjohtajan toimitusjohtaja Reino Honkasen lisäksi maanviljelijä Olli Niiranen, urakoitsija Antti Juntunen, kivityömies Aug. Komulainen ja myymäläntarkastaja Vennu Tuovinen.

Täksi vuodeksi valitsi hallintoneuvosto johtokuntaan Antti Juntusen tilalle nahkuri Emil Pulkkisen ja Aug. Komulaisen tilalle laitosmies Altti Kainulaisen toisten pysyessä ennallaan.

Kuluneena vuotena kokoontui johtokunta 12 kertaa ja käsitteli kokouksessaan 95 asiaa. Lisäksi joutuu johtokunta usein puhelimitse ja kokousten ulkopuolella neuvottelemaan erilaisista asioista.

Myymäläneuvostot.

Kaikkia myymälöitä varten oli kuluneena vuotena nimetty myymäläneuvostot. Toiminta oli joillakin alueilla hyvin vilkasta, kun taas toisissa paikoissa myymäläneuvostot kokoontuivat liian harvoin. Myymälöissä n:o 2, 5, 12, 13, 14, 16, 17 ja 18 pitivät myymäläneuvostot liian harvoin kokouksia.

Vuodeksi 1948 nimitettiin myymäläneuvostoihin seuraavat jäsenet:

M:lä	1	Kiuruvesi, Antti Juntunen, Hannes Kärkkäinen, Lyyli Juntunen ja J. Pietikäinen.
„	2	Niemiskylä, Väinö Hiltunen, Pekka Kauranen, Antti Rantonen ja Ville Mykkänen.
„	3	Ruutana, Paavo Hyvönen, Antti Tikkanen, Tauno Kärkkäinen ja A. Väisänen.
„	4	Rytky, E. A. Bergqvist, Heikki Leskinen, David Saastamoinen, Aappo Borg ja varalle Kalle Tapaninen ja Tauno Komulainen.
„	5	Remeskylä, Nestor Laaksorinne, Emil Saastamoinen, A. Blomberg ja Juho Rytönen.

- M:lä 6 Koivujärvi, Pekka Tossavainen, Paavo Tikkanen, Matti Pulkkinen ja Hannes Mäki.
- „ 7 Rannankylä, Pekka Tikka, D. Kauranen, K. Mäenpää ja Emil Karvonen.
- „ 8 Niinimäki, Matti Manninen, Kauko Kinnunen, Aug. Kauppinen, Olga Hakala ja varalle Kalle Leskinen ja Eino Ruotsalainen.
- „ 9 Pyhäsalmi, Josef Vidgren, Lyyli Sakko, Paavo Aho ja Eeri Anttila.
- „ 10 Jokikylä, Yrjö Aittokoski, Olli Pesonen, Job Murtomäki ja Eino Aittokoski.
- „ 11 Ryönänjoki, Emil Ruotsalainen, Juho Kumpulainen, Artturi Kärkkäinen ja Vilho Kärkkäinen.
- „ 12 Aittojärvi, Pekka Kärkkäinen, Eino Parviainen, Olavi Ikäläinen ja K. Strömberg.
- „ 13 Lapinsalo, Uno Lappalainen, Väinö Rahikainen, A. Meriläinen ja Kalle Huttunen.
- „ 14 Kalliokylä, Oskari Venetpalo, Kalle Mykkänen, Juho Pennanen ja Aarne Pennanen.
- „ 15 Murtomäki, Kalle Korhonen, Pekka Vartiainen, Ales Ruuska, Alfred Kaikkonen ja varalle Juho Lappalainen.
- „ 16 Herukkamäki, Alfred Lappalainen, Herman Pehkonen, Sakari Kämäräinen ja Hannes Kari.
- „ 17 Luupujoki, Alf. Partanen, Paavo Partanen, Juho Korhonen ja Paavo Auvinen.
- „ 18 Kiuruvesi asema, Job Pellikka, Liisa Saano, Heikki Loppukaarre ja Lydia Lilja.
- „ 19 Honkaranta, Eino Nuutinen, Vähtori Laukkanen, Armas Tikkanen, Antti Tapaninen ja varalle Aatu Luoto.

Puheenjohtajana toimii ensinmainittu.

Tilintarkastajat.

Kuluneen vuoden tilintarkastajina toimivat KKn edustajina herrat A. Pulkkinen ja Uno Porkka ja paikallisina maanviljelijät Heikki Tapaninen ja Nestor Laaksorinne. Varatilintarkastajina toimivat Hannes Kärkkäinen ja Matti Kämäräinen.

Hallintoneuvoston valitsemina tilien kuukausitarkkailijoina ovat toimineet Emil Ruotsalainen, Nestor Laaksorinne, Kalle Korhonen ja Väinö Hiltunen.

Osuuskunnan edustajat.

Edustajina kuluneen vuoden aikana olivat KKn edustajakokouksessa Antti Komulainen, varalla V. H. Kämäräinen, OTKn kokouksessa V. H. Kämäräinen, varalla Antti Komulainen, Kansa-yhtiöiden kokouksissa Antti Komulainen, varalla V. H. Kämäräinen, Savon Osuuskauppaliiton kokouksissa Antti Komulainen ja varalla V. H. Kämäräinen. Paikallisissa sähkö- ja puhelinyhtiöissä ovat osuuskuntaa edustaneet liikkeen johtaja ja toimihenkilöt sekä hallintoneuvoston jäsenet.

11. HENKILÖKUNTA.

Toiminnan laajentuessa on liikkeen toimihenkilökuntaa jouduttu vastaavasti lisäämään. Lisäksi huomattavasti pidentyneet kesälomat vaativat oman reservinsä henkilökunnassa. Kuluneen vuoden aikana lisääntyi henkilökunta kuudella ja oli vuoden päättyessä yhteensä 92. Näistä oli naisia 50 ja miehiä 42.

12. LIIKETULOKSET JA TILIASEMA.

Useimpien paremman myyntipalkkion jättävien tarvikkeiden vähyys ja säännöstelty jakelu sekä hinnoittelu vaikeuttavat edelleen liiketoimintaa. Erikoisen voimakkaasti tapahtuva kustannusten nousu pienentää ansiotuloja edelleen hyvin suuresti. Kannattavan liiketoiminnan edellytyksenä on ollut voimakas liikevaihdon kasvu ja siinä suhteessa osuuskaupamme on edellisinä vuosina voinut merkitä tyydytyksellä menestyksensä. Kuluneena vuotena saavutettu bruttoylijäämä 12.273.901:11 eli 11 % liikevaihdosta, voidaan pitää nykyoloissa erittäin hyvänä ja nettotulos 1.000.341:16 eli 0,89 % on myös varsin kohtuullinen, kun otetaan huomioon ne perin raskaat verot mitkä liike joutuu toiminnastaan suorittamaan. Osuuskaupamme tiliasema on kuluneen vuoden aikana huomattavasti vahvistunut, joskin rahan tarve jatkuvasti lisääntyy tavarain hintojen voimakkaan nousun takia.

13. VEROT.

Toiminnan laajentamista ja omien pääomien kasvua haittaavat aivan ratkaisevasti nykyisenä aikana perin raskaat verot. Luettelemme seuraavassa kuluneen vuoden aikana suorittamamme veromäärät:

Kunnallisveroa	140.435:—	
Kirkollisveroa	21.215:—	161.650:—
Valtiolle:		
Tulo- ja omaisuusveroa	145.982:—	
Tulo- ja omaisuusveron ennakkoa	286.960:—	
II omaisuudenluovutusveroa	157.780:—	
Ylimääräistä tuloveroa	50.088:—	640.810:—
	Yht. mk	802.460:—

Lisäksi on vuoden 1947 aikana maksettu valtiolle liikevaihtoveroa 6.152.675 mk.

Osuuskaupamme toimihenkilökunta saadessaan säännöllisesti palkkansa, joutuu palkan pidätyksen muodossa maksamaan tulonsa joka pennistä veroa. Tämäkin on otettava huomioon arvosteltaessa liikkeen asemaa veronmaksajana paikkakunnalla. Viime vuoden aikana maksoivat toimihenkilömme veroja pidätysten kautta yhteensä mk 879.770:—. Se on varsin kunnioitettava summa kun tähän lisätään vielä taksoituksen jälkeen maksetut huomattavat lisäverot.

LOPUKSI.

Loppupäätelmänä voimme todeta, että osuuskaupamme on kuluneen 40-juhlavuoden läpäissyt ikäänsä vastaavalla menestyksellä. Liikevaihto oli ennätyksellinen ylittäen ensi kerran 100 miljoonaa, jäsenmäärän lisäys oli myös suurin tähän asti vuoden aikana saavutetuista ylittäen runsaasti 3.000 luvun. Kun myöskin säästökassa käyttäjien lukumäärä ja talletusten suuruus on lisääntynyt voimakin tehdä sen päätelmän, että toimialueemme asukkaat ovat entistä enemmän alkaneet antaa arvoa ja luottamustansa liikettämme kohtaan. Tämä on rohkaissut osuuskaupamme hyväksi työskenteleviä toimihenkilöitä ja hallintoelimiä yhä suurempiin ponnistuksiin liikkeen jatkuvan menestyksen varmistamiseksi. Toivokaamme kehityk-

sen jatkuvan edelleen samaan suotuisaan suuntaan. Tässä mielessä esitämme parhaat kiitokset kaikille toimintaamme ponnekkaasti tukeneille jäsenille, asiakkaille, hallintoelimille ja toimihenkilöille. Toivomme hyvän yhteisymmärryksen pysyvän edelleen toimintaa tukevana ja kannustavana voimana ja johtavan osuuskauppamme liiketoimintaa yhä suurempiin saavutuksiin.

Kiuruvedellä maaliskuun 9 päivänä 1948.

JOHTOKUNTA.

Reino Honkanen Olli Niiranen
Emil Pulkkinen Altti Kainulainen
Vennu Tuovinen

TILINPÄÄTÖS 31 12. 1947.

Omaisuuksien.

Vastaavat:

Varsinainen omaisuus:

Rahoitusomaisuus:

Rahat ja pankkisaamiset	242.439:69
Arvopaperit	735.243:75
Tilisaamiset	669.735:—

Vaihto-omaisuus:

Valmiit tavarat ja puolivalmisteet 14.576.803:71

Käyttöomaisuus:

Aineellinen:

Maa-alueet	
Tilinaavauksessa	340.534:—
tilik. lisäys	90.000:—
	430.534:—

Rakennukset:

Tilinaavauksessa	4.926.002:—
tilik. lisäys	450.582:30
	5.376.584:30
poisto	175.582:30
	5.201.002:—

Koneet ja kalustot:

Tilinaavauksessa	1.722.103:—
tilik. lisäys	389.466:40
	2.111.569:40
poisto	417.062:40
	1.694.507:—
Muu käyttöomaisuus	227.608:—

Siirtyvät erät:

Omaisuuksienluovutusveron järjestelytili	157.780:—
	<u>Mk 23.935.653:13</u>

Vastattavat:

Vieras pääoma:

Lyhytaikainen:

Vekselivelat	3.450.000:—
Tilivelat	5.026.594:03
Pankkivelat	2.007.765:50
Säästökassatalletukset	8.079.480:—
Velkakirjalainat	18.880:—
Lyhytaikaiset kiinnelainat	1.300.000:—

Siirtyvät erät:

Oma pääoma:

Osuuspääoma	615.025:02
Vararahasto	2.104.951:41
Muut rahastot	286.615:29

Ylijäämä:

Edellisiltä vuosilta käyttämättä	586:72
Tilivuodelta	1.000.341:16

Mk 23.935.653:13

Tulostase.**Kulut:**

Varsinaiset kulut:	
Palkat	5.891.376:70
Vuokrat	27.628:95
Korkokulut	857.116:18
Verot	572.796:80
Poistot	597.644:70
Muut varsinaiset kulut	3.281.582:62
Siirtyvät kulut	45.414:—
Tilikauden ylijäämä	1.000.341:16
	Mk 12.273.901:11

Tuotot:

Varsinaiset tuotot:	
Tuotot liikkeen harjoittamisesta	11.580.482:06
Muut varsinaiset tuotot	693.419:05
	Mk 12.273.901:11

Ehdotus ylijäämän käyttämiseksi.

Ylijäämä viime vuodelta ilman poistoja oli 1.597.985:86, kun tästä vähennetään kalusto-, kiinteistö- ja sijoituspoistot jää nettoylijäämäksi 1.000.341:16. Edelliseltä vuodelta on tulostilillä käyttämättä 586:72, joten nyt on käytettävissä 1.000.927:88. Tämän esittää johtokunta käytettäväksi seuraavalla tavalla:

Vararahastoon säänt. määräyksen muk. 50 %	500.927:88
Käyttörahaan säänt. määräyks. muk. 10 %	103.000:—
Osuuspääoman korkoihin 5 %	25.000:—
Vararahastoon lisäksi	212.000:—
Tulostilille jätetään veroja varten	160.000:—
	Mk 1.000.927:88

Tilinpäätöksessä esiintyvä viime vuonna maksettu omaisuudenluovutusvero saadaan edellämainitulla 160.000 markalla kirjatuksi pois tililtä.

Lisäksi johtokunta esittää, että ostohyvitystä jaettaisiin 1 % palautettujen ostomerkkien määrästä jäsenille ja niille ei-jäsenille, jotka liittyvät jäseniksi. Palautettavasta ostohyvityksestä esitetään perittäväksi osuismaksut täyteen määräänsä ja loppuosa kunkin jäsenen osuismaksutilille kunnes tämä on kohonnut 3.000 mk:aan. Jollei jäsen halua tallettaa loppuosaa omalle osuismaksutililleen, annetaan hänelle loppumäärä tavarassa.

Ostomerkkejä on palautettu määräaikaan mennessä 49.204.412:70 mk:an arvosta.

Jos edellä mainittu ylijäämän käyttöehdotus hyväksytään, tulevat osuuskunnan rahastot seuraavan suuruisiksi:

Vararahasto	2.717.879:29
Käyttöraha	290.000:—
Hallintoneuvoston käyttöraha	19.000:—
Jäsenten ja henkilökunnan rahasto	2.000:—
Eroitettujen jäsenten rahasto	6.198:62
Osuismaksujen korkorahasto	10.767:82
Ylijäämän palautusraha	61.648:85
	3.107.494:58
Osuuspääoma	615.025:02
	Yht. 3.722.519:60

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Kiuruveden Työväen Osuuskaupan r.l. varsinaisen osuuskuntakokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1947 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnot ovat pätevien tositteiden mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat hyväksyttävät.
3. Käteisessä on hallintoelinten vuoden varrella toimitamissa tarkastuksissa ollut tilikirjojen mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteisessä vastasi rahatilin saldoa.

4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttö-omaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön omistus- y.m. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja hyvin huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan liike- y.m. toiminta on tilikauden aikana ollut hyvin suotuisa. Sen hallinnassa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja kaikin puolin hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu hyvin huolellisesti ja onnistuneesti.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että tilinpäätös vahvistettaisiin ja
että tili- ja vastuuvuvelvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1947.

Johtokunnan ylijäämankäyttöehdotus on sääntöjen mukainen; puollamme sen hyväksymistä.

Kiuruvedellä maaliskuun 2. päivänä 1948.

A. P u l k k k i n e n U n o P o r k k a
KKn määräämät tilintarkastajat.

Nestor Laaksorinne Heikki Tapaninen
Matti Kämäräinen
Osuuskuntakokouksen valitsema tilintarkastajat.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tarkastettuaan johtokunnan vuosi- ja tilikertomuksen vuodelta 1947 sekä tilintarkastajien lausunnon, jättää hallintoneuvosto ne osuuskunnan sääntöjen 21 §:n 10 ja 11 kohdan mukaisesti jäsenten edustajiston kevätkokouksen käsiteltäväksi ja ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja johtokunnalle myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus kuluneelta vuodelta. Hallintoneuvosto yhtyy johtokunnan

esitykseen vuosiylijäämän käyttämisestä ja maksettavasta ostohyvityksestä ja esittää, että ostohyvityksestä siirretään ensin jäsenen osuusmaksutili täyteen määräänsä ja loppuosa kunkin jäsenen osuusmaksutilille kunnes tämä on kohonnut 3.000 markkaan. Jollei jäsen halua tallettaa loppuosaa omalle osuusmaksutililleen, annetaan hänelle tämä loppumäärä tavarassa.

Kiuruvedellä maaliskuun 11 päivänä 1948.

V. H. K ä m ä r ä i n e n
puheenjohtaja.

Vennu Tuovinen
sihteeri.

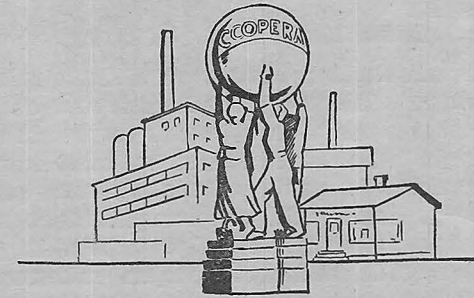
**Tilastoa Kiuruveden Työväen Osuuskaupan r.l.
toiminnasta vuosina 1907—1947.**

Vuosi	Jäsenmäärä	Toimipaikat	Liikevaihto mk	Kiinteistöjen luku	Leipomon tuotanto
1907	150	1	9 903:—	1	—
1908	172	2	47.356:—	1	—
1909	176	2	57.322:—	1	—
1910	268	2	84.648:—	1	—
1911	279	2	94.217:—	1	—
1912	250	3	110.022:—	2	—
1913	261	3	130.997:—	2	—
1914	156	2	132.231:—	2	—
1915	204	2	192.761:—	2	—
1916	304	2	392.278:—	2	—
1917	703	3	682.763:—	2	—
1918	675	3	933.495:—	2	—
1919	793	6	2.058.988:—	4	—
1920	937	8	3.606.261:—	4	—
1921	999	8	4.246.341:—	5	—
1922	1.027	9	4.347.901:—	5	—
1923	1.035	8	4.024.859:—	5	57.644:—
1924	1.073	9	4.926.767:—	7	108.661:—
1925	1.158	10	5.605.114:—	9	114.600:—
1926	1.023	12	5.518.880:—	9	131.316:—
1927	1.125	13	5.698.266:—	11	95.447:—
1928	1.130	14	7.226.225:—	13	109.123:—
1929	1.200	15	6.723.751:—	13	115.455:—
1930	1.263	15	5.602.073:—	13	120.501:—
1931	1.270	15	4.745.097:—	14	84.134:—
1932	1.345	15	5.289.559:—	14	78.884:—
1933	1.452	15	5.808.971:—	16	87.658:—
1934	1.473	16	6.539.876:—	16	122.513:—
1935	1.543	16	7.033.811:—	16	136.258:—
1936	1.632	17	7.752.526:—	16	152.841:—
1937	1.729	17	9.503.873:—	17	204.017:—
1938	1.859	18	9.743.281:—	18	216.550:—
1939	1.839	18	9.945.356:—	19	235.903:—
1940	1.859	18	15.027.134:—	19	394.660:—

Vuosi	Jäsenmäärä	Toimipaikat	Liikevaihto mk	Kiinteistöjen luku	Leipomon tuotanto
1941	1.911	18	14.218.156:—	19	509.981:—
1942	1.932	18	12.745.626:—	19	374.711:—
1943	1.951	24	12.996.277:—	19	197.352:—
1944	1.966	24	15.261.695:—	19	173.317:—
1945	2.096	24	35.677.889:—	19	482.266:—
1946	2.534	26	75.588.329:—	20	841.605:—
1947	3.417	26	111.649.248:—	20	900.847:61

Vuosi	Nettovo mk	Tappio mk	Osuuspää- oma mk	Rahastot mk
1907	—	118:—	463:—	101:—
1908	—	248:—	841:—	193:—
1909	—	23:70	1.090:—	201:—
1910	1.121:—	—	1.414:—	298:—
1911	2.000:—	—	1.563:—	1.463:—
1912	2.173:—	—	1.737:—	3.513:—
1913	3.526:—	—	1.771:—	5.551:—
1914	3.745:—	—	1.871:—	8.982:—
1915	5.468:—	—	2.246:—	12.686:—
1916	22.336:—	—	3.190:—	18.117:—
1917	26.342:—	—	5.885:—	40.554:—
1918	75.496:—	—	6.440:—	64.975:—
1919	11.653:—	—	7.987:—	124.987:—
1920	57.237:—	—	10.433:—	147.794:—
1921	17.090:—	—	11.628:—	195.075:—
1922	14.875:—	—	11.688:—	220.103:—
1923	31.819:—	—	12.057:—	261.950:—
1924	98.535:—	—	12.682:—	360.056:—
1925	101.009:—	—	13.722:—	459.889:—
1926	18.067:—	—	15.162:—	477.814:—
1927	18.522:—	—	16.732:—	492.280:—
1928	95.135:—	—	18.062:—	597.881:—
1929	—	70.612:—	19.242:—	580.657:—
1930	39.336:—	—	19.612:—	580.657:—
1931	23.388:—	—	19.742:—	442.477:—
1932	30.315:—	—	20.382:—	482.433:—

Vuosi	Nettovoitto mk	Tappio mk	Osuuspää- oma mk	Rahastot mk
1933	51.162:—	—	20.954:—	524.431:—
1934	79.481:—	—	21.057:—	645.296:—
1935	105.101:—	—	21.557:—	729.064:—
1936	128.254:—	—	22.387:—	880.053:—
1937	168.036:—	—	18.788:—	919.667:—
1938	156.642:—	—	50.637:—	1.020.135:—
1939	170.202:—	—	84.039:—	1.216.294:—
1940	306.622:—	—	120.493:—	1.464.506:—
1941	296.564:—	—	165.791:—	1.567.931:—
1942	195.110:—	—	197.485:—	1.691.939:—
1943	160.171:—	—	265.901:—	1.593.059:—
1944	154.839:—	—	317.528:—	1.675.319:—
1945	305.582:—	—	347.927:—	1.749.272:—
1946	609.996:—	—	445.879:—	1.939.096:—
1947	1.000.341:16	—	615.025:—	3.107.494:—

Edistysmieliset Osuusliikkeet.

Jatkuva tavarantuote sekä edelleen voimassa olevat säännöstelymääräykset vaikeuttivat kuluneen vuodenkin aikana edistysmielisen osuuskauppaliikkeen toimintaa, niin että sitä ei voitu kehittää toivotulla tavalla. Kaikesta huolimatta vuoden kuluessa saavutettiin kuitenkin melkoisen kauniita tuloksia. Osuusliikkeiden jäsenmäärä, joka edellisen vuoden aikana suoritettuna jäsenhankintarynnäkönsä ansiosta kohosi erittäin voimakkaasti, jaksot edelleenkin nousta. Lisäys oli 23.341 henkilöä ja osuusliikkeiden yhteinen jäsenmäärä vuoden lopussa 448.504. Liikevaihto kasvoi vuoden aikana 5.502,3 mmk ja oli yhteensä 18.132,6 mmk. Lisäys oli edellisen vuoden liikevaihtoon verrattuna 43,6 %. Kun tukkuhintaindeksi nousi vuoden kuluessa kaiken kaikkiaan 39 %, vuoden keski-indeksi nousun ollessa 20,3 %, havaitaan, että osuusliikkeiden välittämä tavaramäärä viime vuoden aikana suureni jonkin verran edellisestä vuodesta.

Säännöstelytoimenpiteistä, rakennus- ja rahoitusvaikeuksista huolimatta osuusliikkeet voivat vuoden kuluessa avata yhteensä 135 uutta myymälää, niin että myymäläin kokonaismäärä vuoden lopussa oli 2.820. Osuusliikkeiden ravitsemisliikkeiden lukumäärä lisääntyi neljällä ja nousi siis 354:ään; tuotantolaitosten määrä kasvoi kolmella, joten niitä oli vuoden lopussa 229.

Keskusliikkeet antavat puolestaan eri selostukset.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

Rinnan osuusliikkeiden kanssa on KKn toiminta jatkuvasti vilkastunut. Liikkeenhoidollinen neuvontatoiminta ja tilintarkastustoiminta ovat antaneet runsaasti työtä, minkä johdosta tähän toimintaan on ollut kiinnitettävä erityistä huomiota ja uusia voimia. Ankara rakennusaineiden puute ja lisääntyvät rahoitusvaikeudet haittasivat rakennusosaston ja asunto-osaston toimintaa, kun sekä osuusliikkeiden että keskusjärjestöjen rakennustoiminta supistui vähiin. Paperin puutteen ehkäisevän vaikutuksen huomioonottaen ovat KKn tuotantolaitokset olleet vilkkaassa toiminnassa. KKn liikelaitosten liikevaihto nousi kertomusvuonna 256,1 mmk:aan, jossa oli lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 38,7 mmk eli 17,8 %. Kuluttajain Lehden tilausmäärä oli vuoden päättyessä 246,405 vuosikertaa; lisäystä siinä oli 25,371 vuosikertaa. Konsumentbladetin levikki oli 5,200 vuosikertaa, lisäystä 850 vuosikertaa. Osuusliike-lehden tilausmäärä oli vuoden lopussa 6.250 vuosikertaa ja Työtoverin tilausmäärä 11.200 vuosikertaa. Paperin puute on lyönyt leimansa myös KKn julkaisujen toimintaan.

Osuustukkukauppa i.l.

Vuoden 1947 aikana alkoi tavaraa monilla aloilla olla saatavissa entistä jonkin verran runsammin, vaikka monista tavallisista kulutustarvikkeista yhä vallitsikin kova puute. Kun myös hinnat edelleen jossakin määrin nousivat, lisääntyi OTKn liikevaihto edelleen. OTKn ja sen tytäryhtiöiden myynti oli yhteensä 9,675 mmk, mikä merkitsee 2,607 mmk:n eli 37,3 %:n lisäystä edellisen vuoden myyntiin.

Osastoittain OTKn myynti jakaantui seuraavasti:

	1947	1946
	milj. markkaa	
Siirtomaaosasto	2.803	2.123
Hedelmäosasto	331	238
Maatalousosasto	1.872	1.038
Koneosasto	126	108

Rautaosasto	1.299	962
Kangas- ja lyhyttavaraosasto	436	349
Vaatetus- ja teollisuustavaraosasto	1.674	1.328
Jalkineosasto	673	564
Tytäryhtiöt	461	357
	9.675	7.067

OTKn tuotantolaitosten valmisteiden myynti nousi 1.587 mmk:aan, missä on lisäystä edellisen vuoden myyntiin 340 mmk eli 27,3 %. Eräiden tehtaiden myynti kasvoi melkoisesti, mutta toisten myynnissä esiintyi etupäässä raaka-aineiden puutteesta johtunutta laskua. Vähennystä oli näet vain vaatetustehtailla, nimittäin pukutehtaalla, leninkitehtaalla, kapalotehtaalla ja vuodevaatetehtaalla, ja juuri kangasalallahan niukkuus oli ehkä kaikkein pahin. Suurinta lisäystä, osoittavat lihanjalostustehtaat, mikä lihan säännöstelvistä vapauttamisen ja hintojen nousun johdosta onkin ymmärrettävää. Erikoisen suuri oli myös teknokemiallisen tehtaan, makaronitehtaan ja margariinitehtaan myynnin lisäys.

OTK omisti joko itse tai tytäryhtiöittensä kautta seuraavat tuotantolaitokset: kahvipaahtimon, kalansuolaamoja ja -savustamoja, kaksi lihanjalostustehtasta, makaronitehtaan, margariinitehtaan, meijerin, myllyn, naulatehtaan, perunajauho- ja mallastehtaan, puusepäntehtaan, kaksi sahaa, teknokemiallisen tehtaan, tulitikkutehtaan ja viisi vaatetustehtasta (pukutehdas, paitatehdas, leninkitehdas, kapalotehdas ja vuodevaatetehdas). Kaupallisella alalla toimivia tytäryhtiöitä ovat teollisuusjätteiden kerääjä Kery Oy, kalatukkuliike Kontio & Kontio Oy sekä Osuuspuu i.l., joka hankkii polttopuita ja muuta puutavaraa.

Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset.

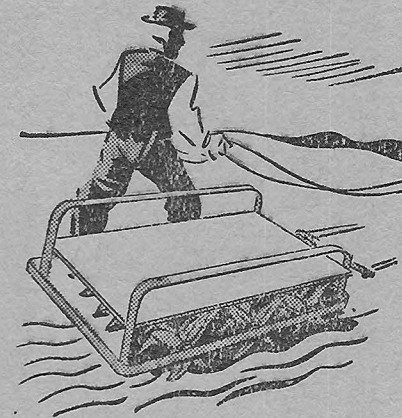
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Kansa myönsi kertomusvuoden aikana uusia henkivakuutuksia, ryhmähenki- ja hautausvakuutuksia lukuunottamatta, 20,278 kpl 1,022 milj. markan vakuutussummalle. Vakuutusten keskisuuruus, joka v. 1946 oli ollut 39.800 mk, kasvoi kertomusvuonna 10.600 mk ja nousi siis 50.400 mk:aan. Uusien

henkivakuutusten lunastus ja vanhojen vakuutusten voimassapysyminen oli edelleen hyvä. Yhtiön koko henkivakuutuskanta lisääntyi vuoden aikana yli 800 milj. mk nousten 4.200 milj. mk:aan. Vuoden aikana otettiin käytäntöön uusina vakuutusmuotoina laajennettu ja rajoitettu sairausvakuutus sekä lapsenturvavakuutus. Voitonjako vakuutetuille, joka sodan johdosta oli ollut keskeytyneenä, aloitettiin jälleen kertomusvuoden alusta voittovakuutus- eli lisäsummien muodossa. Yhdessä Palo-Kansan kanssa oli Henki-Kansan kertomusvuoden aikana tekemät uudet sijoitukset 105 milj. mk. Uusia lainoja on myönnetty jokseenkin yksinomaan osuuskauppaliikkeelle.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana 7.233 milj. mk nousten vuoden päättyessä 21.631 milj. mk:aan. Palovahinkoja sattui vuoden aikana 245 eli 1 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Palokorvauksina suoritettiin tai varattiin kuitenkin 19.9 milj. markkaa enemmän kuin edellisenä vuonna; koko korvausmäärä oli 33.2 milj. mk. Kuten parina viimeksi kuluneena vuonnakin tulee kertomusvuoden palokorvauksista suhteellisen suuri määrä osuuskauppojen osalle. Vuoden aikana sattuneista suuremmista osuuskauppapaloista mainittakoon Länsi-Päijänteen Ol., korvaus 8,0 milj. mk, Ol. Suupohja, korvaus 6,4 milj. mk, Kymnlaakson Ol., korvaus 1,9 milj. mk ja Itä-Savon Ol., korvaus 1,8 milj. mk.

Yhtiön tapaturmavakuutus- ja autovakuutusosastojen toiminta on edelleen huomattavasti laajentunut. Vakuutusmaksutulot ovat kasvaneet, mutta myös suoritettut korvaukset ovat vastaavasti nousseet.

Eläkekassa Tuen osakasliikkeiden määrä kasvoi kertomusvuoden aikana 2:lla, niin että se vuoden lopussa oli 88. Uusia jäseniä liittyi 1.048 ja poistui 997. Eläkevakuutettujen luku oli vuoden lopussa 6.490 vastaavan luvun oltua edellisenä vuonna 6.439. Vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 61.6 milj. mk ja nousi 218,0 milj. markkaan. Tuen luotonanto keskittyi kertomusvuoden aikana edelleenkin yksinomaan osuuskauppaliikkeeseen. Myönnettyjen lainojen määrä oli 91,5 milj. mk.

HINTANSA TAKAISIN

— vieläpä moninkertaisesti maksavat kunnolliset maatalouden työvälineet ja maataloustarvikkeet runsaan ja laadultaan ensiluokkaisen sadon —, huomattavan ajansäästön ja tarkoituksenmukaisen työskentelyn muodossa.

Tämän vuoden maataloustyökaudeksi olemme varustautuneet hyvin. Varastoitamme löydätte ensiluokkaisia apuvälineitä peltojen ja karjan tuotantoa kohottamaan.

KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPPA r.l.
KIURUVESI

KEVÄT

PANEE MIETTIMÄÄN KAUPPA-
ASIOITA JA APRIKOIMAAN,
MIKÄ OLISI EDULLISTA,

Aikaansa seuraava isäntä tietää kuitenkin ilman pitempää miettimistä tekevänsä edullisen kaupan myydessään karjansa ja peltojensa antimet suoraan kuluttajien omaan liikkeesseen. Se maksaa päivän hinnan, takaa varman menekin ja noudattaa rehtejä kauppatapoja.

*Ostamme päivän korkeimpiin hintoihin VILJAA,
SIEMENVILJAA, KARJANTUOTTEITA,
TEURASKARJAA ja KANANMUNIA.*

Kiuruveden Työv. Osuuskauppa r.l.

Kiuruvesi.